

Взаємодія бібліотеки з митцями краю у напрямку популяризації історико-культурної спадщини. Формування естетичних уподобань дітей та підлітків

Закарпаття — це чарівний край з буйними лісами й квітучими полонинами, бурхливими річками й таємничими стежками. Це особлива земля, де живуть майстри вишивки, різьбярства, ткацтва, писанкарства, малярства. Із покоління в покоління тут передаються багатющі фольклорні скарби — казки, пісні, коломийки, зберігаються народні звичаї та обряди, у яких віддзеркалюється душа людей, їхній характер, історія краю. Закарпатцям долею визначено жити на перехресті європейських кордонів. За минулі сто років на цій прадавній землі у зв'язку з державною належністю калейдоскопічно змінювалися назви: Австро-Угорщина, Чехословаччина, Карпатська Україна, гортіївська Угорщина, Радянський Союз. І тільки у завершальному десятилітті населенню краю судилося жити в незалежній Україні. Кожен режим пропагував і насаджував у цьому українському куточку свої інтереси й пріоритети, що не могло не позначитися на культурному й літературному житті краю, який упродовж XX століття фактично сформувався як новий, зрілий, багатий на імена і заявив про себе як вагома складова загальноукраїнського літературного та культурного процесу. Краса і щедрість Закарпатської землі завжди живили творчу наснагу тих, хто прагнув висот у науці, мистецтві, хто шукав неповторних слів, образів, барв. Багато її уродженців протягом віків поповнювали скарбницю духовної культури своїми оригінальними здобутками в галузі красного письменства. А багатогранна творчість майстрів художнього пензля Закарпаття у XX столітті набула широкої популярності не тільки в рідному краї, на Україні, але й далеко за її межами.

Сьогодні дуже важливо виховувати у дітей глибоку повагу до своєї малої Батьківщини, знайомити їх з мистецькими здобутками земляків. Адже часто трапляється так, що поруч, по-сусідству, живе неординарна, талановита людина, а вони того й не знають. В уяві дітей складається враження, що десь там далеко живуть відомі митці, а в нас таких немає. На щастя, наша земля багата талантами, треба їх помічати та й відкривати для себе, і тоді ще милішим і дорожчим стане рідний куточок землі, де ти народився.

Саме тому бібліотека вчить дітей любити свій рідний край, розкриваючи перед ними його красу і багатство. Ці почуття викликають гаряче бажання пізнати малу батьківщину краще, вкласти в її розквіт свої сили й знання. Патріотизм є підґрунтям кожного заходу з краєзнавства — він починається з любові до малої Батьківщини, її історичного минулого, природи, земляків. Вже стало традиційним проведення уроків літератури рідного краю, які міцно вписалися до системи з вивчення літературної, фольклорної та художньої спадщини, навіяних природою, історичними подіями, традиціями, звичаями, побутом і людьми нашого краю. Відрадно, що саме до «Літературної світлиці» нашої бібліотеки збираються відомі письменники, поети, художники. Серед частих гостей Василь Зубач, Олександра Торохтіна, Надія Кирилова, Юрій Чорі, Валерія Падяка, Тетяна Пащенко, Петро Скунець (нині вже покійний) та багато ін. На своїх засіданнях вони обговорюють свої майбутні книжки, оформлюють виставки своїх чернеток. Такі зустрічі дають нам можливість бути в курсі новин літератури, отримувати багато корисної інформації.

Вже понад 5 років при бібліотеці діє творче об'єднання «Барви Карпат», яке майже щомісяця влаштовує цікаві виставки художніх робіт. Серед них дуже користувалися попитом виставки «Едельвейсом цвіте Закарпаття моє», «Тобі шана і любов, наш рідний край», «Квіти жінкам до 8 Березня», «Цвіте і зеленіє наш чудовий край», «Літо йде до осені», «Різнобарвний світ природи», «На крилах осені». Часто експонуються персональні виставки окремих художників. Дітям дуже подобаються художні полотна. Заходячи до бібліотеки, вони одразу помічають, що тут нова виставка. Часто пишуть свої відгуки в альбомі, який завжди на видному місці. Мабуть найкраще, найщиріше оцінюють роботи саме діти. Вони емоційно обговорюють кожну картину, називають найкращі роботи. Часто й самим хочеться взяти в руки пензлик і почати малювати. Мабуть, особливий наголос потрібно зробити на персональній виставці робіт Яни Куцкір з м. Мукачева. Одна частина її робіт — сакральне мистецтво, а інша — вишиті картини. Але головне полягає у тому, що сама майстриня інвалід з раннього дитинства, яка все своє життя пересувається лише за допомогою інвалідного візка, ніколи не відвідувала школи, і при цьому дівчинка навчилася не тільки читати та писати, а й за допомогою курсів «Єшко» опанувала англійську мову. Оце справжній приклад усім здоровим людям. Діти із захопленням переглядали її роботи, а наші земляки-ужгородці після публікації в газеті стали приносити для цієї дівчини полотна та нитки для вишивання, що стало справжньою благодійною акцією. Частою гостею в бібліотеці є відома художниця Надія Кирилова, роботи якої вже понад 20 років прикрашають інтер'єр книгозбірні. Вона є ілюстратором більше 60 дитячих книг, Словацьких та Чеських казок із серії «Казки світу». Свого часу ця чудова художниця вела при бібліотеці гурток «Чарівний пензлик», вчила чорнобильських дітей малювати картини на склі, які й досі залишилися в нашій бібліотеці. Взагалі у бібліотеці є прекрасні художні роботи Василя Скакандія, Степана Усика, Петра Гуліна, а чудовими гобеленами Надії Кирилової захоплюються всі відвідувачі. Наші колеги із США, які приїздили до бібліотеки, були у захваті від цих робіт, фотографували їх і прислали нам фотографії, а в листі написали, що ніхто не вірив у те, що в Україні може таке бути в бібліотеці. Вони сказали, що ми щасливі люди, бо маємо можливість спілкуватися з читачами у реальному часі, а не лише електронною поштою.

З метою популяризації патріотичного виховання з 1998 року при бібліотеці діє клуб «Світлячок», до складу якого входять ветерани війни та праці, люди похилого віку. Цей клуб збирається на засідання щомісяця і працює згідно розробленої програми. На засідання до ветеранів запрошуються лікарі, юристи, депутати міської, обласної та Верховної Ради. Частим гостем «Світлячка» є народний депутат Іван Іванович Мигович, який тримає в курсі подій своїх земляків, розповідає, про те, що відбувається на засіданнях Верховної Ради. Перед ветеранами виступають колективи художньої самодіяльності шкіл нашого міста, студенти Ужгородського коледжу культури та мистецтв, музичного училища ім. Д. Задора, артисти обласної філармонії, музично-драматичного та лялькового театрів. Із своїми новими доробками часто виступає бард Тиберій Мигович. До проведення засідань ми залуцаємо спонсорів та меценатів, які організують для ветеранів солодкий стіл. За майже 10 років, що працює «Світлячок», проведено чимало різних заходів серед дітей: це зустріч з делегатами 1-го з'їзду народних комітетів Закарпаття, з ветеранами війни, дуже цікаво проходять уроки Миру до Дня знань, які проводять самі ветерани. Запам'яталася зустріч з Галиною Гігою, дочкою репресованого українського письменника Павла Опанасенка, яка була проведена до 120-річчя від дня народження К. Чуковського. Свого часу Галина

Гіга працювала секретарем у відомого дитячого письменника. Вона принесла на виставку книги, подаровані автором, листи та грамплатівку з голосом Корнія Чуковського. Чимало діти дізналися про життя улюбленого письменника, і всі з захопленням слухали спогади людини, яка особисто його знала. Така робота — це єдність двох та навіть трьох поколінь. Адже до нас приводять своїх дітей наші колишні читачі, які із задоволенням діляться своїми враженнями від бібліотеки. А найвищою нагородою для працівників є те, коли нас впізнають на вулиці, запрошують на випускні вечори та посвяту в студенти.